

**NOI PERSPECTIVE ÎN FORMAREA ȘI EDUCAREA STUDENTULUI ÎN
CALITATE DE VIITOR PROFESOR DE MUZICĂ ȘI DIRIJOR DE COR**

**NEW PERSPECTIVES IN THE DEVELOPMENT AND EDUCATION OF THE STUDENT
AS A CONDUCTOR AND FUTURE MUSIC TEACHER**

LUMINIȚA GUȚANU,
lector universitar, doctor,
Universitatea „Spiru Haret”, București, România

La baza formării și educării unui student-dirijor, viitor profesor de muzică contribuie mai mulți factori, precum trăsăturile personalității dirijorului (temperamental, educația, experiența, idealul, caracterul), deprinderea studiului individual (datul ereditar și experiența-în cadrul căreia se manifestă și creativitatea) și, desigur interacțiunea eu-lui dirijorului cu mediul, adică membrii corului. Educarea și formarea studentului- dirijor se va face prin prisma atât a factorilor interni, cât și a celor externi, se va efectua treptat, în spirală.

Cuvinte cheie: student-dirijor, profesor de muzică, educație, formare, artă

There are several factors that contribute to the formation and education of a student as a conductor and future music teacher, such as: the traits of the conductor's personality (their temperament, education, experience, ideals, character), their habit of individual practice (the hereditary inheritance and experience – which also encompasses creativity) and, of course, the interaction of the conductor's inner self with the environment, namely with the members of the choir. The education and

formation of the student – conductor will depend on both factors, internal and external and it will be accomplished gradually, in a spiral manner.

Keywords: student-conductor, music teacher, education, the formation, art.

Dirijatul de cor este componentă de bază în formarea de profesori de muzică și dirijori de cor este o disciplină care îmbină pregătirea *teoretică* muzicală și de cultură generală a studenților cu *practica* lor *artistică*. Cursurile de dirijat urmăresc să formeze personalitatea artistică a studenților prin dezvoltarea capacităților proprii de cunoaștere, înțelegere și interpretare a muzicii, contribuind astfel la punerea bazelor experienței complexe pe care o reclamă activitatea pedagogică și artistică.

Punând în vigoare pregătirea dobândită la celelalte discipline, cursul de Dirijat coral este o disciplină de sinteză cu o tematică specifică și o metodică proprie, prin care transmite studenților cunoștințe și le formează deprinderi în legătură cu: tehnica de studiere și învățare a partiturii corale din punct de vedere dirijoral; tehnica mijloacelor de exprimare dirijorală; principiile de organizare și educare a formației corale; tehnica de lucru a dirijorului cu ansamblu coral, pentru realizarea artistică a lucrărilor muzicale, în repetiții și concerte.

La baza formării și educării unui student-dirijor, viitor profesor de muzică contribuie mai mulți factori, precum trăsăturile personalității dirijorului (temperamental, educația, experiența, idealul, caracterul), deprinderea studiului individual (datul ereditar și experiența-în cadrul căreia se manifestă și creativitatea) și, desigur interacțiunea eu-lui dirijorului cu mediul, adică membrii corului. Educarea și formarea studentului - dirijor se va face prin prisma atât a factorilor interni, cât și a celor externi, se va efectua treptat, în spirală.

Studentul-dirijor trebuie să posede o multitudine de laturi-calități (să fie de formație multilaterală) pentru a putea organiza și conduce o formație corală. Aceste calități se educă într-un proces evolutiv în timpul facultății la orele de dirijat și ansamblu coral. Numai prin cultivarea continuă a calităților și însușirilor sale un dirijor poate să-și îndeplinească rolul complex pe care îl are în fata unei formații corale. Dirijorul ar trebui să întruchipeze în sine următoarele aptitudini: vocația, talentul, muzicalitatea, (auz muzical, simțul ritmic, memoria muzicală, imaginația artistică, sensibilitatea, inteligența muzicală), dar și însușiri psihice care se dezvoltă odată cu experiența dirijorală. Prestigiul unui dirijor se asigură prin aptitudini, cunoștințe și comportament.

În activitatea sa, de fapt, dirijorul are rol de pedagog, organizator, manager, educator estetic.

Rolul dirijorului este să formeze instrumentul coral și să-l ridice la un nivel cât mai înalt, folosindu-se de arsenalul de mijloace de expresie însușit prin tehnică.

Dirijorul în epoca contemporană a devenit artist, iar dirijorul-profesor de muzică e un artist care modelează și caractere, de altfel formează și personalități. În procesul conducerii unei formații corale dirijorul are menirea de a realiza unitatea în domeniul interpretării (tehnica și expresia) dar și unitatea în perfecționarea nivelului general al colectivului. Dirijorul de cor de copii în primul rand este profesor (pedagog) prin activitatea instructiv-educativă cu membrii formației.

Personalitatea dirijorului se compune din 2 laturi: conținutul ereditar și experiența.

Formarea unui student, viitor dirijor și profesor de muzică se va face în concordanță atât cu cerințele obiective ale societății, cât și cu cele ale individului.

Educația se va desfășura în mod conștient, conform unui scop stabilit în prealabil, având un sens intențional și o finalitate bine conturată.

Educația este bilaterală: poate acționa atât din exterior, prin percepția auditivă a unui sunet deja format, creând în acest fel memoria, condiționarea prin obișnuință, cât și din interior, luând forma autoeducației, prin autocrearea mentală, sensibilizarea nervoasă la vibrația personală.

A învăța să înveți și a dori să te perfecționezi continuu sunt cerințe ale educației permanente, prin care omul contemporan învață să fie el însuși, receptiv la schimbări, capabil să le anticipeze și să se adapteze la ele, oferindu-se ca participant la progresul social, prin autonomia sa intelectuală și moral – civică [1, p. 15].

Educația din exterior depinde de un produs deja creat, ce trebuie să imite; intuiția nu are nimic creativ

din punct de vedere al materiei sonore: este o acțiune de adaptare și indiferent de calitatea sunetului emis la origine, aceasta este limitată și limitativă, împiedicând o reală și completă educație muzicală.

Un sunet va fi perceput nu numai cu auzul, ci cu tot sistemul nervos, el fiind „vehicul” de energie universală: un complex de energii dezlănțuite din corpul psiho-fizic în deplina sa funcțiune de transformator energetic, creator de reală creativitate.

Educația din interior, autocontrolul, este capacitatea umană datorită căreia noi ne putem comporta firesc, indiferent de natura situațională trăită. Autocontrolul nu este o capacitate înăscută, ci dobândită prin eforturi susținute, printr-o armonizare a instinctelor și a vieții subconștiente.

Este esențial binomul dirijor-ansamblu. Sunt vitale procedeele de lucru cu ansamblul coral, conducerea efectivă a acestuia în vederea transpunerii auditive a partiturii muzicale.

Pregătirea pedagogică în sine disciplinează personalitatea dirijorului, îi îmbunătățește metoda și stilul de lucru cu corul.

Desigur că, măiestria pedagogică se educa. Ce înțelegem prin măiestrie pedagogică? De fapt, este capacitatea de a organiza și desfășura procesul de educație și instruire a ansamblului în așa fel, încât să se asigure cele mai bune rezultate. Ea nu este un complex de însușiri înăscute, este rezultatul unei activități de pregătire teoretică și practică, de asimilare a cunoștințelor de specialitate și de cultură generală, de pedagogie și psihologie, de formare a unor priceperi și deprinderi practice. Cunoșcând o serie întreagă de metode și procedee, pedagogul le aplică în raport cu situațiile concrete create.

Studentul-dirijor, în calitatea sa de viitor pedagog, va trebui să știe să dea în timpul repetițiilor explicațiile cele mai juste, să aleagă metodele cele mai adecvate puterii de înțelegere a ansamblului, nivelului de pregătire generală și artistică. El trebuie să cunoască în fiecare moment ceea ce face și rezultatele pe care le urmărește, să întrevadă etapele desfășurării procesului de învățare a unei lucrări muzicale. Măiestria pedagogică implică și capacitatea de a analiza critic munca și atitudinea proprie.

Măiestria pedagogică se sprijină pe o profundă înțelegere a psihologiei colectivului cu care lucrezi. Metodele de instruire trebuie utilizate adecvat, în mod creator, în funcție de particularitățile de vârstă, de priceperile și deprinderile muzicale ale colectivului, în funcție de modalitatea de gândire și înțelegere a membrilor ansamblului. Aceste elemente contribuie la descoperirea rapidă a cauzelor anumitor deficiențe.

Există o analogie între exercitarea dirijatului și activitatea de pedagog. Simțul măsurii, capacitatea de a acționa în repetiții ținând seama de caracteristicile psihice ale fiecărui corist și de condițiile subiective în care se desfășoară fiecare repetiție, pasiunea pentru artă și atașamentul față de colectiv, optimismul, capacitatea de a însufla colectivului acea energie care să depășească oboseala, plictiseala.

Rolul dirijorului modern crește în domeniul creației artistice, în modul cum știe să talmăcească artistic o lucrare muzicală. De altfel, are și obligația de a alcătui programe și repertorii echilibrate, variate, corespunzătoare scopului și momentului în care sunt prezentate în public.

Realizările artistice și pedagogice ale unui student, viitor profesor-dirijor depind de o educație corectă, de capacitățile sale creatoare și de o pregătire corectă profesională.

Referințe bibliografice

1. STOICA, M. *Pedagogy and psychology for didactic grade exams*. Târgoviște: Gh. Alexandrescu Printing House, 2002.